

## Модел 16

# Енергийна ефективност в Милано - Споразумение на кметовете

## Провинция Милано – Италия

СОБСТВЕНОСТ	ПУБЛИЧНА
<b>Компетентен орган по програмата</b>	Провинция Милано
<b>Звено по изпълнение на програмата</b>	Специализирано звено по изпълнение
<b>Модел на изпълнение</b>	Договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР)
<b>Оперативни услуги</b>	Изпълнител Оценител Доставчик на интегрирани услуги Посредник Финансов консултант
<b>Финансирани проекти</b>	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
<b>Амбиция/цели</b>	90 милиона евро инвестиции в мерки за енергийна ефективност
<b>Бенефициенти</b>	Общините в провинция Милано, присъединили се към Споразумението на кметовете
<b>Финансов инструмент</b>	ДПЕУ Финансови институции
<b>Инструменти за финансиране</b>	Финансиране посредством ДЕСГР

## Резюме

„Енергийна ефективност в Милано - Споразумение на кметовете“ е пилотен проект, реализиран от провинция Милано през 2009 г. с цел подобряване на енергийните характеристики на група от обществени сгради в провинцията и постигане на значително намаляване на потреблението на първична енергия с използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР). Програмата има за цел да посредничи и осигури финансирането за енергийното обновяване главно на общинските училища в няколко малки общини (с по-малко от 30 000 жители) в провинция и община Милано, които са се присъединили към инициативата „Споразумение на кметовете“.

Стартът на програмата бе даден с една мащабна програма за енергийно обследване, финансирана от „Cariplo“ — филантропска банкова фондация — осъществявана в периода 2006 - 2008 г. в региона на Ломбардия с цел стимулиране на прилагането на мерки за енергийна ефективност в по-малките общини. Фондацията впоследствие заключи, че

програмата за енергийно обследване не е довела до значително засилване на инвестициите в енергийната ефективност, основно поради ограничените бюджети, отслабения или липсващ капацитет за кредитиране и липсата на технически капацитет за разработването на проекти.

Като териториален координатор на Споразумението на кметовете, представляваща множество малки общини, с тази програма провинция Милано цели да постигне целите по намаляване на енергийното потребление, залегнали в Споразумението, т.е. намаляване до 2020 г. с 20 % на емисиите на парникови газове спрямо равнищата от 1990 г. (намаляване с 9 000 тона на емисиите на CO<sub>2</sub>), 20 % дял на възобновяемата енергия в общото производство на енергия и 20 % намаление на потреблението на първична енергия спрямо прогнозите.

Освен значителното намаляване на крайното енергопотребление от страна на сградния фонд на малките общини, тя има за цел да насърчи по-зрялото развитие на ДПЕУ (дружествата за предоставяне на енергийни услуги), които да бъдат в състояние да предлагат ДЕС с гарантиран резултат, а така също и да увеличи специализираните познания на общините в областта на управлението на проекти, свързани с енергийната ефективност.

Едно съвместно изследване с ЕИБ отбелязва потенциала за реализиране на инвестиции в размер на 90 милиона евро в мерки за енергийна ефективност и за тази цел бе създадено звено по изпълнение на проекта (ЗИП) през 2009 г. От тези 90 милиона евро ЕИБ имаше намерение да предостави 65 милиона под формата на кредити за ДПЕУ през търговска банка - посредник в региона.

ЗИП управлява целия процес по изпълнение на програмата, от иницирането на програмата и анализ и оценка на проектите до обявяването на обществени поръчки, договаряне, проследяване на изпълнението на дейностите и отчитане на резултатите. По този начин то съвместява функциите на изпълнителен орган, оценител, доставчик на интегрирани услуги, посредник и финансов консултант.

Към днешна дата са обявени поръчки за осъществяването на мерки за енергийна ефективност в 98 сгради в 16 общини на обща стойност 13 милиона евро.

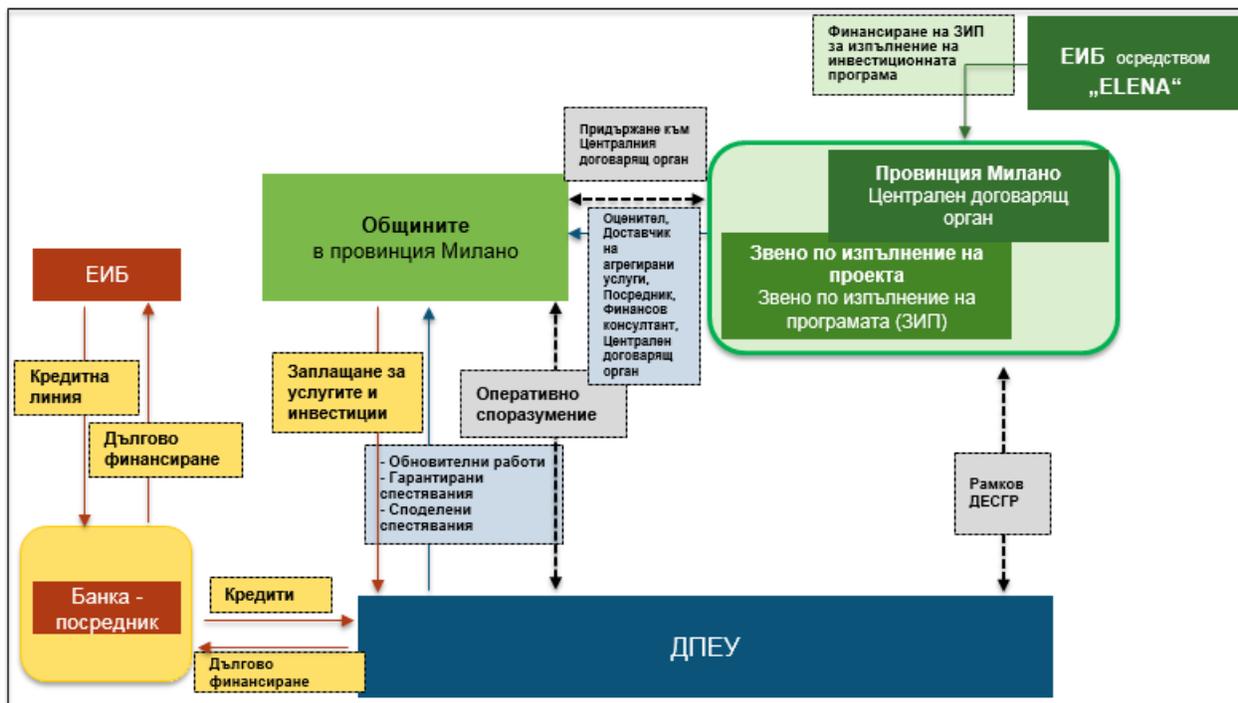
Въпреки непостигането на първоначалната цел от 90 милиона евро инвестиции, тази програма бе първата в Италия, която реализира инвестиции в мерки за енергийна ефективност на регионално равнище изцяло на основата на ДЕСГР. Проектът съдейства за разпространението и възприемането на модела на ДЕСГР в Италия, като проправи пътя за други публични администрации и други проекти с участието на ДПЕУ.

## Какъв е принципът на действие?

- Област Милано реши да реализира програма за енергийно обновяване на принципа на обединяването или групирането на съответните сгради.
- ЗИП изигра активна роля в иницирането и разработването на програмата. То се свързва с общините, подписали Споразумението на кметовете, за да проучи тяхната склонност за участие в програмата и да им съдейства за идентифицирането и определяне на приоритета на сградите, които да преминат енергийно обследване.

- След обследване и оценка на сградите, както и получаване на одобрение за изпълнение, общините първо предоставиха пълен мандат на област Милано да действа като централен договарящ орган.
- След това централният договарящ орган извърши обединяването на сградите. ЗИП проведе предпроектно проучване за подпомагане на общините през целия процес в качеството си на оценител, доставчик на интегрирани услуги, посредник и финансов консултант. То също така осъществи процеса по възлагане на обществени поръчки за избор на едно или повече ДПЕУ.
- При определянето на съответните ДПЕУ се спазваха стандартните правила за възлагане на обществени поръчки. Областта се спря на процедурата на концесия на услуги (наричана също така „ограничена процедура“), която включва два етапа - предварително класиране и покана за представяне на оферти.
- След възлагането на поръчката, между ДПЕУ и областта в качеството ѝ на централен договарящ орган се подписа рамково споразумение, както и оперативни споразумения между ДПЕУ и отделните общини (след индивидуални преговори с помощта на ЗИП)
- Избраното ДПЕУ реализира мерките за енергийна ефективност с гарантиран резултат и се ангажира да доставя услугите по време на срока на действие на договора.
- Областта предпочете структура за проектно финансиране, която се основава на финансиране от трети страни и, по-специално, от самото ДПЕУ. Идеята е по-голяма част от гарантираните енергийни спестявания да се използва за възстановяване на инвестицията на ДПЕУ, а една малка част от тях да се задържи от общината като непосредствени спестявания („споделени спестявания“) в бюджета.
- ДПЕУ разполага със свободата да финансира инвестициите със собствените си средства или — по усмотрение — със средства от финансова институция или посредством възможностите за финансиране, осигурени от ЕИБ през местната търговска банка-посредник „Mediocredito Italiano“ (от групата „Banca Intesa SanPaolo“).
- Дейността на ЗИП не включва разходи за бенефициентите в резултат на осигуреното финансиране в размер на 1,8 милиона евро по линия на програма „ELENA“ (управлявания от ЕИБ европейски инструмент за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище) и провинция Милано.

Фигура 1. Оперативен и финансов модел



## Звено по изпълнение на програмата

Специализираното звено по изпълнението (ЗИП) е отговорната за изпълнението на програмата за енергийно обновяване „Енергийна ефективност в Милано - Споразумение на кметовете“ структура. По принцип то представлява част от структурата за обществени услуги на провинция Милано.

Звеното съвместява функциите на изпълнителен орган или инициатор, оценител, доставчик на интегрирани услуги, посредник и финансов консултант.

Ролята на звеното е да:

- насърчава програмата сред общините, които са се присъединили към Споразумението на кметовете
- анализира и оценява предложенията за потенциални инвестиционни проекти
- координира и контролира необходимите енергийни обследвания и базови оценки и стандартизация
- предоставя техническа помощ за реализацията на проектите, в това число проследяване и надзор върху изпълнението
- предоставя правно и административно съдействие по време на целия процес на изпълнение, в това число изготвяне и осигуряване на необходимата документация за тръжния процес, координация на тръжния процес и преговори с ДПЕУ и финансовите институции
- осигурява мониторинг и одит на изпълнението, както и замервания и проверки
- разпространява констатациите и резултатите и обменя опит с други публични органи

ЗИП е структурирана в различни групи. В основата му стои управителен съвет (който по принцип се състои от специализирани членове на проекта, предимно ръководители на процеси). Подкрепя се от комитет на общините (представители на различните общини) и група за подкрепа. Групата за подкрепа се състои от членове на различните отдели на област Милано. Три други групи — техническата група, правно-административната група и групата по мониторинг и отчетност — попадат под надзора на управителния съвет, въпреки че повечето от задачите им са делегирани към външни специалисти и консултанти.

От 2010 г. ЗИП е получило финансиране на обща стойност 1,8 милиона евро за своята дейност. Близо 90 % от тези средства — или 1,62 милиона евро — са осигурени от програма „ELENA“, а останалите 10 % от тях — или 0,18 милиона евро — са предоставени от провинция Милано.

Една от целите на ЗИП бе лостовият ефект от това финансиране по „ELENA“ да стимулира 46 пъти повече или поне 90 милиона евро капиталови инвестиции до 2014 г. В хода на програмата обаче този лостов ефект бе намален до 20 пъти.

<b>Правно-организационна форма</b>	Неприложимо
<b>Описание на акционерите</b>	Неприложимо
<b>Собствен капитал</b>	Неприложимо
<b>Акционери</b>	Неприложимо
<b>Специализиран персонал</b>	Средно ниво
<b>Оперативни разходи по програмата</b>	Средно ниво

## Организация и партньорства

**Провинция Милано:** създател и политически инициатор на програмата, управлява звеното по нейното изпълнение и покрива част от оперативните му разходи.

**Звено по изпълнението на проекти на област Милано:** отговорната за изпълнението на програмата за енергийна ефективност структура. Осигурява персонала, процедурите, инструментите и услугите по програмата. Осигурява услуги по изпълнението, като проучване и ангажимент, оценка на проектите, услуги по интегрирането, съдействие за проектите и финансови консултации.

**Общините:** бенефициенти по програмата, ако са се присъединили към Споразумението на кметовете.

**Европейски инструмент за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище („ELENA“):** програма, финансирана по линия на програмата на Европейската комисия

„Интелигентна енергия – Европа“ и управлявана от ЕИБ, в подкрепа на местните и регионалните органи на управлението за постигане на целите „20-20-20“. Увеличава мащаба на проектите, намалява оперативните разходи, оказва подкрепа за различните етапи на разработване на проектите и съдейства за изграждането на капацитет

**Европейска инвестиционна банка (ЕИБ):** осигурява финансиране за програмата. Изпълнява ролята на кредитодател по отношение на финансирането на инвестициите в енергийната ефективност, както и на администратор на програма „ELENA“. Банката поема ангажимент за осигуряването на 75 % — или 65 милиона от общо 90 милиона евро — от инвестиционната цел посредством местния финансов посредник „Mediocredito Italiano“ (част от групата „Intesa Sanpaolo“).

**Финансови институции: „Mediocredito Italiano“ (част от групата „Intesa SanPaolo“):** търговска банка - посредник на ЕИБ.

**„Fondazione Cariplo“:** филантропска банкова фондация. Финансира мащабна програма за енергийно обследване в периода 2006 - 2008 г. в региона на Ломбардия с цел стимулиране прилагането на мерки за енергийна ефективност в по-малките общини.

**ДПЕУ:** дружествата за предоставяне на енергийни услуги извършват планираната дейност по програмата и гарантират договорените спестявания за бенефициентите.

## Бенефициенти

<b>Бенефициенти</b>	Общините в провинция Милано, присъединили се към Споразумението на кметовете
<b>Видове проекти</b>	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
<b>Оперативна подкрепа</b>	Съдействие за проектите посредством звеното по изпълнение
<b>Финансова подкрепа</b>	Безплатно съдействие за проектите

## Механизъм на финансиране

<b>Финансиране на Звеното по изпълнение на програмата</b>	Специализираното звено по изпълнение се финансира от програма „ELENA“ (1,62 милиона евро) и провинция Милано (0,18 милиона евро)
<b>Финансиране на проектите</b>	Проектите се финансират от ДПЕУ.
<b>Финансов инструмент</b>	Публично ДПЕУ Финансови институции
<b>Размер на финансирането</b>	Неприложимо
<b>Вид на финансирането</b>	Неприложимо
<b>Източник на финансирането</b>	Неприложимо

Инструменти за финансиране	Финансиране посредством ДЕСГР
----------------------------	-------------------------------

## Постижения

Към днешна дата по програмата за енергийна ефективност на провинция Милано са обявени общо три процедури за обществени поръчки, от които две вече са приключили – първата, на стойност 13 милиона евро, се отнася до 98 сгради в 16 общини, а втората, на стойност 5,1 милиона евро, обхваща 38 сгради в общината. Общият размер на инвестициите е близо 18 милиона евро.

При първата процедура ЕИБ, с посредничеството на „Mediocredito Italiano“, отпусна 5 милиона евро за финансиране на част от членовете на консорциума на ДПЕУ.

Втората процедура, макар и приключила през м. август 2014 г., бе спряна поради използването на различна тръжна процедура.

Някои от постиженията в детайли:

	Бенефициент и Общините	Сгради	Година на възлагане	Инвестиции и Милиони	Енергийни спестявания %	Срок	Поделение на бонуса от енергийните спестявания	Използване на спестяванията за дългово финансиране
ЕРС1	16	98 обществени сгради, предимно училища	м. август 2012 г.	13,0	35 %	15 години	50 %	95,0 %
ЕРС3	Община Милано	38 училищни сгради	м. август 2014 г.	5,1	35,5	15 години	50 %	84,5 %
				18,1				

## Данни за контакти

### Провинция Милано

Няма налични

# Информационна справка

## Обща информация

Държава	Италия
Наименование на модела	Енергийна ефективност в Милано - Споразумение на кметовете
Дата на създаване	2009

## Описание на модела

Собственост	Публична
Компетентен орган по програмата	Провинция Милано
Звено по изпълнение на програмата	Специализирано звено по изпълнение
Оперативни услуги	Изпълнител Оценител Доставчик на интегрирани услуги Посредник Финансов консултант
Модел на изпълнение	Договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР)
Видове финансирани проекти	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
Бенефициенти	Общините в провинция Милано, присъединили се към Споразумението на кметовете
Географско покритие	Регионално 3,84 милиона жители

## Описание на финансовия модел

Финансиране на проектите	Частно
Финансов инструмент на проектите	ДПЕУ
Финансови инструменти	Финансиране посредством ДЕСГР
Модел на възвращаемост	Договор за гарантирани спестявания

## Рисков профил на проекта

Риск по изпълнението	ДПЕУ
Регрес	Неизвестен
Финансов риск	ДПЕУ Финансови институции

## Изисквания на модела

Численост на персонала	Средно ниво
Необходим собствен капитал	Неприложимо
Необходимо финансиране	Средно ниво По-малко от 5 милиона евро

### Ключови показатели за модела

Размер на инвестициите от създаването	18,1 милиона евро
Размер на проекта (или на портфейла от проекти)	5,1 - 13 милиона евро
Ниво на средни енергийни спестявания	35 %

### Степен на зрялост на разработката

Степен на разработка/реализация	Зряла
Степен на оперативна разработка	Зряла
Степен на финансова разработка	Зряла

### Характеристики на модела

Степен на установеност	Добре установен
Потенциал за разрастване	Голям
Възможност за увеличаване на мащаба на модела	Голяма
Възможност за възпроизвеждане на модела	Голяма
Въздействие върху баланса на публичния сектор	Минимално

## Източници

<http://www.cittametropolitana.mi.it/#>

<http://www.decumanus-fp7.eu/city-show-cases/milan/>

CombinES, „Цялостно обновяване на сгради, Съществени факти и представителни случаи“ - брошура на CombinES ([www.combines-ce.eu](http://www.combines-ce.eu)), м. ноември 2014 г.

Coopenergy.eu, „Провинция Милано – финансиране по IT - ELENA за обновяването на общински сгради“, достъпно на адрес: [www.coopenergy.eu](http://www.coopenergy.eu) (<http://coopenergy.eu/good-practice-resources>), липсваща дата

Споразумение на кметовете, „Договори за енергоспестяване с гарантиран резултат – 98 обществени сгради са на път да се възползват от проект на Споразумението на кметовете в провинция Милано“, достъпно на адрес: [eumayors.eu](http://www.eumayors.eu) ([http://www.eumayors.eu/news\\_en.html?id\\_news=396](http://www.eumayors.eu/news_en.html?id_news=396))

Европейска инвестиционна банка, „Провинция Милано“ Информационна справка, достъпна на адрес: (<http://www.eib.org/projects/pipeline/2008/20080739.htm26>), м. октомври 2010 г.,

Lucia Felice, „Начини за финансиране на интервенциите в публични активи: Опит на провинция Милано“, публикувано в Dailye (<http://www.dailyenmoveme.com>), 17 юли 2013 г.

Maran Pierfrancesco, „Енергийното обновяване на частни и обществени сгради. Община Милано: Политики по отношение на климата и енергетиката“, 5 ноември 2014 г.

Micale Valerio, Deason Jeff и Hervé-Mignucci Morgan, „Първи поуки от въвеждането на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат в Италия: Програмата за енергийна ефективност на Милано“, достъпно на адрес: (<http://climatepolicyinitiative.org/our-work/publications/>), м. септември 2014 г.

Провинция Милано, „ Провинция Милано възлага първия договор за енергоспестяване с гарантиран резултат по проектът за енергийна ефективност на Споразумението на кметовете“, съобщение до медиите, 7 август 2012 г.

Провинция Милано, „Енергийна ефективност в Милано - Споразумение на кметовете. Informativa in merito allo stato di avanzamento complessivo del progetto Europeo e sviluppi anno 2014“. Informativa di giunta ATTI: 80641/9.10/2014/28, 6 май 2014 г.

Zabot Sergio, „Енергийна ефективност - Споразумение на кметовете (провинция Милано, Италия)“, обществен семинар по въпросите на иновативното финансиране на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, 28 април 2015 г.